

תלמודו בידו

דף פ עמוד א

- [א] מהו שיעור אוכל טמא המטמא אוכל אחר, ומניין ?
- [ב] האוכל חֵלֵב בשוגג בזמן הזה, האם צריך לכתוב לזיכרון שאכל והשיעור שאכל, ומדוע ?
- [ג] מהו המקור של שיעורי האיסורים שחייבים עליהם עונש ?
- [ד] כמה ישתה אדם ביום הכיפורים ויהיה חייב כרת ?

- [א] כביצה. שנאמר "מִכֹּל הָאוֹכֵל אֲשֶׁר יֵאָכֵל". ונחלקו בביאור הדרשה: ר' אלעזר: "אשר יאכל" מיותר ללמד את שיעורו, שהוא כאוכל הבא מחמת אוכל, והיינו סתם ביצה הבאה מתוך התרנגולת. וקשה, שמא הכוונה לציפור קטנה, שביצתה קטנה מאור. ר' אבהו: אוכל שניתן לאוכלו בבליעה אחת, ושיערו חכמים שהוא כביצה.
- [ב] 1. אכל כשיעור זית בינוני, לא יכתוב סתם "חייב אני חטאת", אלא יכתוב כמה אכל. שמא לעתיד לבא יקבעו שחייבים רק על כזית גדול, ונמצא מביא חולין לעזרה.
2. אכל פחות משיעור כזית בינוני, אינו צריך לכתוב כלל. כי אפילו אם לעתיד לבא יקבעו שחייבים חטאת על שיעור זה, הוא אינו מביא. כיון שלא "שב מידיעתו", שאפילו אם היה יודע שזהו חלב היה אוכלו.
- [ג] הלכה למשה מסיני. ונשכחו במשך הזמן, ובית דינו של עתניאל בן קנז חזרו ויסדרם.
- [ד] בית הלל: כמלא לוגמיו, שאם יסלק המשקה לצד אחד של פיו יִקָּאָה כמלא לוגמיו. ר' אליעזר: כמלא לוגמיו מצומצם, שאף אם אין צד זה של פיו מלא לגמרי. בית שמאי: רביעית הלוג. והוא יותר משיעור כמלא לוגמיו של אדם בינוני. ר' יהודה בן בתירא: כדי גמיעה (השיעור שיכול אדם לגמוע בכת אחת).